

cola Lacte, Caseo, Butyro, & Carnibus. Ibi inter angustias montium nulli, aut pauci feruntur Agri, rarae plantantur Vites. Hortos poniferos habent, & prata letissima. Vinum & Frumentum aliunde invehuntur. Pisces Lacus subministrant, Aues carnesque ferinas Montes silvosi suppeditant. Patriam hanc Henricus Glareanus & Egidius Tscudus, doctissimi Viri, ortu nobilitatim. His accensentur *Hamburg Comitatus, Humberg Baronatus & Ringenberg*. Est autem *Glarona* in xv partes distributa, quas vocant *Tagvan Imperat V Verdenbergen Comitatui*, quem emerunt, anno 1517. Cum Sutiis alter natim Praefectos mittunt Vzenacum, Vishac, & in Castra Rhetica Vvesom. Sed haec hactenus, nunc generalia quædam de hac Helvetiæ parte sub jungamus, inter quæ Lacus primum sese offerunt, inter quos miraculi causa memorandus *Lacus Pilati cognomine*, qui in Monte, quem *Fractum* vocant, haud procul Lucerna pene in summo montis iugo, paludinoso solitarioque situs, Silvis vndique circundatur, ne scilicet a quoquam irritetur. Ferunt enim, quæ in eum de industria incidunt maximas cierè tempestates, omniaque undis oppdere, qui sèpè tentarunt & experti: quæ vero casu incidunt nihil adferre periculi. Locus est visu horrendus, aqua suo alveo inclusa, nec exitum habet nec flumen in se recipit aliquod, nec nivibus nec pluviis augetur. Vento etiam minimè agitur, qui semper sibi similis nigras suas tuetur undas, nec fas est peregrinis eum adire locum, ne temere quid injiciant, unde vicina periclitetur regio. Inter flumina vero quibus haec Helvetiæ portio irrigatur, sunt *Limagus*, hic apud Glaronentes oritur, ac in media ipsorum regione *Serniphium* alterum ex altera valle delapsum amnem accipit. Deinde infra *Vrnas* (duorum vicorum nomen est) supra *Latericum Pontem* (ita vocant) ex Lacu Vesenio accepta aqua, *Marcham* (qui fuit olim Helvetiorum in Rhetus finis, & Helvetii ita *Terminus* vocant) ac Castra Rethorum & hujc loco etiamnum nomen manet *Gastram* disterminat. Hinc Lacum Tigurinum ingressus ad ostia ejus Tigurum amplissimam Helvetiorum urbem dividit: mox *Aqnas*, memorabilem in Helvetiis locum propter calidas illic aquas, Græci *Thermas* vocant, delabitur. Deinde haud ita longe *Vrsæ* ac *Arolæ* miscetur. *Vrsæ* sane, quem flumen transpositis duabus prioribus literis vulgo *Rusam* vocant, in summis Alpibus, quibus hodie *S. Gotthardi* nomen est, oritur, ac recta ad Septentrionem labitur, quum contra *Ticinus* ex eodem iugo per Lepontios in Meridem, *Vrsulam* sive *Vrsellam* primu vallem Rheticam, deinde *Vriam* Tauriscorum gentis Gallicæ reliquias, venit, ubi lacui miscetur, qui *Vros*, *Suizos*, *Silvanos* ac *Lucerinos*, quatuor *Silvae Civitates* (nam ita appellant hodie) alluit. Porro deinde Tuginis amnibus susceptis *Bremgarten* ac *Melligen* (Oppida sunt ditionis Helvetice) lapsus infra *Brugas* *Arolæ* commiscetur. Ad Confluentem autem tria Helvetiorum humina *Limagus*, *Vrsæ* & *Arolæ* in Rhenum exonerantur. Sed de Helvetia, ejusque partibus quæ dicta sunt hactenus sufficient, ad Inferiorem Germaniam transeamus.